<u>Ranný filter</u>
alebo
ako sa preveruje zdravotný stav dieťaťa pred jeho každodenným prijatím do predškolského zariadenia

<u>Povinnosť vykonávania "ranného filtra</u>" v predškolských zariadeniach je stanovená v § 24 ods. 9 písm. a), b) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zák. č. 355/2007 Z.z.).

- Podľa § 24 ods. 9 písm. a) zák. č. 355/2007 Z.z. sú fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba, ktoré prevádzkujú predškolské zariadenie (ďalej len prevádzkovateľ predškolského zariadenia) povinné zabezpečiť, aby skutočnosť, či zdravotný stav dieťaťa umožňuje jeho prijatie do zariadenia zisťovala každý deň zodpovedná osoba pred prijatím dieťaťa do zariadenia.
- Podľa § 24 ods. 9 písm. b) zák. č. 355/2007 Z.z. je prevádzkovateľ predškolského zariadenia povinný zabezpečiť, aby osoba zodpovedná za každodenné prijímanie detí do zariadenia prijala dieťa podozrivé z ochorenia iba na základe vyšetrenia jeho zdravotného stavu ošetrujúcim lekárom.
- Kontrola zdravotného stavu dieťaťa pred jeho prijatím do predškolského zariadenia, tzv. ranný filter sa uskutočňuje vždy za prítomnosti zákonného zástupcu alebo ním poverenej osoby.
- Vykonávajú ho zodpovedné osoby - pedagogickí pracovníci pred každodenným prijatím dieťaťa do zariadenia, spravidla každé ráno pri jeho príchode**.**
- Je to jednoduché, neinvazívne pozorovanie dieťaťa, ktoré by malo byť doplnené rozhovorom preberajúcej osoby s rodičom dieťaťa zameraným na informácie o zdravotnom stave dieťaťa, o výskyte príznakov alebo ochorení predchádzajúci deň alebo noc, príp. výskyt zdravotných ťažkostí, ktoré si u dieťaťa vyžiadali poskytnutie zdravotnej starostlivosti v čase predchádzajúcom prijatiu dieťaťa do predškolského zariadenia (ambulantné ošetrenie, príp. hospitalizáciu dieťaťa).
- Celý vstupný filter sa vykonáva bez dotyku dieťaťa, len pozorovaním správania, nálady, vonkajších prejavov na očiach, nose, ušiach a na viditeľných častiach kože, príp. vo vlasoch.
- Cieľom ranného filtra je zistiť, či zdravotný stav dieťaťa umožňuje jeho prijatie do predškolského zariadenia, a príp. identifikovať dieťa, ktoré navonok prejavuje zreteľné príznaky, ktoré by mohli znamenať prenosné (infekčné) ochorenie s možnosťou ohrozenia ostatných zdravých detí v kolektíve. Jeho cieľom nie je v žiadnom prípade vyvodzovanie záverov o zdraví a chorobe dieťaťa.

- V prípade, že pedagogický pracovník **má podozrenie na ochorenie** u dieťaťa na základe spozorovaných príznakov, dieťa do zariadenia prijme iba na základe vyšetrenia jeho zdravotného stavu ošetrujúcim lekárom.
- Preberajúce osoby nie sú spôsobilé rozhodovať o tom, či sa jedná iba o ľahké prechladnutie, alergiu alebo vážnejšiu zdravotnú komplikáciu, ich povinnosťou je predovšetkým chrániť všetky ostatné zdravé deti, resp. zabezpečiť potrebné opatrenia na predchádzanie vzniku a šírenia prenosných ochorení v kolektíve predškolského zariadenia.
- Zák. č. 355/2007 Z.z. síce ustanovuje, že lekár by dieťa podozrivé z ochorenia mal vyšetriť, ale **povinnosť lekára, že by o tom mal vystaviť aj potvrdenie pre predškolské zariadenie nie je stanovená.**
- Dôležité je, aby túto požiadavku malo predškolské zariadenie zapracovanú **v schválenom prevádzkovom poriadku** v časti **Organizácia prevádzky** zariadenia pre deti a mládež s uvedením ako **postupovať, ak sa u dieťaťa** predškolského veku počas pobytu v zariadení pre deti a mládež **prejavia príznaky akútneho ochorenia** alebo **prenosného parazitárneho ochorenia**.
- V tomto bode by malo byť uvedené, že prevádzkovateľ predškolského zariadenia je povinný zabezpečiť, aby osoba zodpovedná za prijímanie detí do zariadenia prijala dieťa podozrivé z ochorenia iba na základe vyšetrenia jeho zdravotného stavu ošetrujúcim lekárom a spôsob preukázania skutočnosti, že dieťa neprejavuje príznaky akútneho prenosného alebo prenosného parazitárneho ochorenia (napr. pedikulózy, svrabu, mrlí, a pod.).
- Prevádzkovateľ zariadenia pre deti a mládež je povinný dodržiavať schválený prevádzkový poriadok a pri opätovnom prijímaní dieťaťa do zariadenia musí postupovať v tomto bode podľa neho, čiže je zodpovedný za to, aby dieťa podozrivé z ochorenia bolo opätovne prijaté len s potvrdením od lekára o neprítomnosti choroby u neho alebo na základe iného spôsobu preukázania.
- Ak nemá prevádzkovateľ predškolského zariadenia v prevádzkovom poriadku v tomto bode schválené, že dieťa sa môže do kolektívu vrátiť len s potvrdením od lekára o neprítomnosti choroby u neho, prevádzkovateľ by mal mať v prevádzkovom poriadku uvedený **iný postup pre prípad, že sa u dieťaťa** predškolského veku počas pobytu v zariadení pre deti a mládež **prejavia príznaky akútneho ochorenia alebo prenosného parazitárneho ochorenia.**
- **Iný postup** by napr. mohol byť, že deti, ktoré boli z predškolského zariadenia vyradené v rámci filtra budú prijímané na základe čestného vyhlásenia zákonného zástupcu o tom, že dieťa vyšetril a jeho zdravotný stav skontroloval ošetrujúci lekár, ktorý po vyšetrení ústne potvrdil rodičom dieťaťa, že dieťa neprejavuje príznaky prenosného ochorenia a môže navštevovať kolektív. Dieťa teda bolo vyšetrené ošetrujúcim lekárom (tak, ako to vyplýva z § 24 ods. 9 písm. b) zák. č. 355/2007 Z.z.), ale lekár nevystavil potvrdenie pre predškolské zariadenie. Namies to potvrdenia od lekára by mal prevádzkovateľ predškolského zariadenia k dispozícii

iný doklad potvrdzujúci, že dieťa do kolektívu prijali na základe vyšetrenia jeho zdravotného stavu ošetrujúcim lekárom, pričom táto informácia bude uvedená v **čestnom vyhlásení zákonného zástupcu dieťaťa** o tejto skutočnosti.

- Tento postup by bol v súlade s § 24 ods. 9 písm. a) a b) zák. č. 355/2007 Z.z. a bol by použiteľný pre predškolské zariadenia, ktoré majú opakovane problémy s vydávaním potvrdení od ošetrujúcich lekárov.

- V prípade, že by rodičia po predchádzajúcom neprijatí dieťaťa do kolektívu pre podozrenie na ochorenie priniesli takéto dieťa do predškolského zariadenia a súčasne by predložili potvrdenie od lekára (resp. vyhlásenie zákonného zástupcu) o tom, že ošetrujúci lekár dieťa vyšetril, **ale preberajúca osoba by opakovane u dieťaťa zaznamenala podozrenie na ochorenie**, má preberajúca osoba **právo na opakované neprijatie dieťaťa.**

Algoritmus ranného filtra

Ranný filter - jednoduché, neinvazívne pozorovanie dieťaťa, doplnené otázkami s cieľom zistiť, či zdravotný stav dieťaťa umožňuje jeho prijatie do zariadenia pre deti. Vykonávajú ho zodpovedné osoby pred každodenným prijatím dieťaťa do zariadenia.

Dieťa ide do triedy veselo, poskakuje, teší sa, nekašle, nemá červené oči, viditeľné časti tela sú bez vyrážok.

Dieťa je unavené, smutné, plačlivé, správa sa inak ako zvyčajne.

Kontrolné otázky: Ako sa dieťa cíti/cítilo predchádzajúci deň, v noci?
Kontrola očí (oči sú výrazne lesklé alebo červené, s hnisavým výtokom, s karpinami – s očným mazom usadeným v očných kútikoch)
Kontrola uší (z uší vyteká tekutina, je zaschnutá na ušnici)
Kontrola nosa (z nosa vyteká hustá skalená žlto zeleno sfarbená tekutina, okolie nosa je červené, podráždené)
Kontrola viditeľných častí kože (na tvári alebo na končatinách sú zapálené, hnisajúce miesta, príp. s chrastami)
Výzva k zakašlaniu (intenzívny dusivý kašeľ alebo častý výrazný vlhký produktívny kašeľ)
Iné príznaky (zvýšená telesná teplota/horúčka, bolesti hlavy, brucha alebo iné, napínanie na zvracanie, zvracanie, hnačka a pod.)
Kontrola vlasov (voľným okom viditeľné hnidy alebo živé lezúce vši vo vlasatej časti hlavy)

U dieťaťa **nebol zistený** žiadny z príznakov.

U dieťaťa **bol zistený** niektorý z príznakov.

ÁNO

NIE

Dieťa **možno prijať** do kolektívu.

Dieťa **nemožno prijať** do kolektívu, resp. možno ho prijať iba na základe jeho vyšetrenia ošetrujúcim lekárom.